

REGLUR

um fjárhagsaðstoð hjá Húnaþingi vestra.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Hverjum manni er skylt að framfæra sjálfan sig, maka sinn og börn yngri en 18 ára. Þeim sem nýtur aðstoðar samkvæmt reglum þessum ber að taka hverri þeirri atvinnu sem býðst nema veikindi, örorka, aldur eða aðrar gildar vottfestar ástæður hamli því.

2. gr.

Fjárhagsaðstoð skal veita í eftirtöldum tilvikum eftir því sem nánar er kveðið á um í reglum þessum:

1. Til einstaklinga og fjölskyldna sem hafa ónógar tekjur sér til framfærslu og geta ekki séð fyrir sér og sínum, sbr. IV. og VI. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 með síðari breytingum, og III. kafla reglna þessara.
2. Þar sem önnur löggjöf mælir fyrir um aðgerðir sem hafa í för með sér fjárútgjöld, t.d. ákvæði laga um vernd barna og ungmenna.
3. Með það að markmiði að koma í veg fyrir að einstaklingar eða fjölskyldur komist í þá aðstöðu að geta ekki framfleytt sér.
4. Gefa sérstakan gaum að fjárhagslegum og félagslegum aðstæðum barnafjölskyldna og meta sérstaklega þarfir barna vegna þátttöku þeirra í þroskavænlegu félagsstarfi, í samræmi við 30. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, með síðari breytingum.
5. Sem lið í endurhæfingu og stuðningi til sjálfsbjargar enda ekki í verkahring annarra að veita hana.
6. Heimilt er að veita einstaklingum og fjölskyldum aðstoð vegna sérstakra aðstæðna sbr. IV. kafla reglna þessara.

Jafnan skal kanna til þrautar rétt umsækjanda til annarra greiðslna, þar með talið frá almannatryggingum, atvinnuleysistryggingum, lífeyrissjóðum og sjúkrasjóðum stéttarfélaga, einnig skal kanna rétt til aðstoðar samkvæmt lögum um námsstyrki.

Fjárhagsaðstoð skal veitt í eðlilegum tengslum við önnur úrræði félagsmálaráðs, svo sem ráðgjöf og leiðbeiningar í samræmi við V. kafla laga um félagsþjónustu.

3. gr.

Hafi umsækjandi hafnað atvinnu eða sagt starfi sínu lausu án viðhlítandi skýringa er félagsmálaráði heimilt að greiða lægri fjárhæð til framfærslu en tilgreind er í III. kafla reglna þessara þann mánuð sem hann hafnar vinnu, eða segir upp vinnu, svo og mánuðinn þar á eftir.

Ef umsækjandi getur ekki framvísað staðfestingu á mætingum til vinnumiðlunar og/eða vottorði án viðunandi skýringa á hann ekki rétt á fjárhagsaðstoð fyrir þann tíma sem um ræðir.

4. gr.

Umsókn um fjárhagsaðstoð skal leggja fram í lögheimilissveitarfélagi. Þurfi fólk á skyndilegri aðstoð að halda í dvalarsveitarfélagi er skylt að veita tímabundna aðstoð. Skal um það haft samráð við lögheimilissveitarfélag og aðstoð metin í samræmi við reglur þess. Lögheimilissveitarfélag endurgreiðir dvalarsveitarfélagi kostnaðinn, sbr. 14. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga.

5. gr.

Fjárhagsaðstoð er ýmist í formi lána eða styrkja. Fjárhagsaðstoð skal veitt sem lán ef umsækjandi óskar þess eða könnun á aðstæðum hans leiðir í ljós að eðlilegt er talið að gera kröfur um endurgreiðslu með tilliti til eigna eða framtíðartekna, sbr. 22. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga.

Lán eru vaxtalaus.

6. gr.

Fjárhagsaðstoð skal að öðru jöfnu vera greidd einn mánuð í senn og skulu ákvarðanir um aðstoð að jafnaði ekki ná yfir lengra tímabil en þrjú mánuði. Við útreikning á framfærslukostnaði og ráðstöfunarfé skal að jafnaði tekið mið af tekjum og gjöldum síðustu þriggja mánaða.

7. gr.

Fjárhagsaðstoð er að jafnaði ekki greidd aftur í tímann. Hafi réttur til fjárhagsaðstoðar verið ótvíræður mánuðinn áður en sótt er um er þó heimilt að greiða fjárhagsaðstoð fjóra mánuði aftur í tímann.

Börn 18 ára og yngri eiga ekki rétt á fjárhagsaðstoð í eigin nafni.

II. KAFLI

Umsókn um fjárhagsaðstoð og afgreiðsla mála.

8. gr.

Umsókn um fjárhagsaðstoð skal leggja fram hjá félagsmálastjóra Húnaþings vestra. Í neyðartilfellum er heimilt að leggja umsókn fram í dvalarsveitarfélagi sbr. 4. gr. reglna þessara.

9. gr.

Við mat á beiðnum um fjárhagsaðstoð skulu liggja fyrir eftirtalin gögn:

1. Umsókn á þar til gerðu eyðublaði, undirrituð af umsækjanda eða umboðsmanni hans. Þar skulu koma fram upplýsingar um m.a. persónulegar aðstæður og erindi umsækjanda, fjölskyldustærð, lögheimili og atvinnu umsækjanda.
2. Yfirlit yfir tekjur og gjöld umsækjanda. Við gerð þess skulu liggja fyrir staðfestingar tekna síðustu þriggja mánaða, s.s. afrit launaseðla, bótaseðla frá Tryggingastofnun ríkisins, greiðsluseðla lífeyrissjóða, sjúkrasjóða stéttarfélaga og atvinnuleysisbóta. Helstu útgjöld, eignir og skuldir.
3. Staðfest afrit af síðasta skattframtali.
4. Stundi umsækjandi sjálfstæðan atvinnurekstur skal vera fyrir hendi, auk skattframtals umsækjanda, rekstrar- og efnahagsreikningur uppfærður til næstu mánaðamóta fyrir umsóknardag og upplýsingar um reiknað endurgjald yfirstandandi árs. Stundi umsækjandi búrekstur liggja einnig fyrir greiðslumark búins, breytingar á bústofni, yfirlit yfir eignir og skuldir aðrar en þær er tengjast viðkomandi rekstri, auk tekna utan bú síðustu þrjú mánuði.
5. Sé umsækjandi atvinnulaus skal hann framvísa skráningarskírteini frá vinnumiðlun er staðfesti atvinnuleysi umsækjanda. Hafi umsækjandi ekki skráð sig hjá vinnumiðlun, án viðhlítandi skýringa, missir hann hlutfallslega rétt til fjárhagsaðstoðar það tímabil. Hafi umsækjandi ekki fengið atvinnuleysisbætur vegna veikinda skal hann framvísa læknisvottorði.

6. Umsækjanda er skylt að skila inn þeim gögnum sem tiltekin eru hér að ofan. Ekki er unnt að afgreiða umsókn nema tilskilin gögn liggi fyrir.

10. gr.

Félagsmálaráð getur, ef þörf krefur, aflað frekari upplýsinga um tekjur og eignir umsækjanda, m.a. hjá skattýfirvöldum, atvinnurekendum, Tryggingastofnun ríkisins, lífeyrisjóðum og Atvinnuleysistryggingasjóði. Skal það gert í samráði við umsækjanda. Neiti umsækjandi að veita upplýsingar um fjárhag sinn eða maka stöðvast afgreiðsla umsóknar hans.

Skylt er að veita félagsmálaráði eða starfsmönnum þess upplýsingar úr skattframtölum þeirra sem leita fjárhagsaðstoðar. Sama gildir um upplýsingar úr skattframtölum lögskylds framfæranda, enda hafi umsækjandi veitt félagsmálaráði og/eða starfsmönnum umboð til að afla þessara upplýsinga, sbr. 24. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga.

11. gr.

Ef umsækjandi á rétt á fjárhagsaðstoð til framfærslu skv. III kafla skal félagsmálastjóri afgreiða málið, skrá það í trúnaðarbók og kynna síðan fyrir félagsmálaráði á næsta fundi.

Samþykktir skulu ekki gerðar nema til 3ja mánaða í senn.

Félagsmálaráð afgreiðir allar umsóknir um fjárhagsaðstoð vegna sérstakra aðstæðna skv. IV. kafla, ef töluverðar eignir eru til staðar skv. 18. grein og ef um undanþágu frá þessum reglum er að ræða.

Í neyðartilfellum er heimilt að afgreiða skyndiaðstoð til umsækjanda án þess að fullnægjandi upplýsingar liggi fyrir um fjárhagsstöðu. Skyndiaðstoð er í meginatriðum ætluð til þess að tryggja börnum og unglingum innan fjölskyldu farborða. Aðstoðin skal að hámarki vera 1/5 af grunnframfærslu einstaklings.

III. KAFLI

Réttur til fjárhagsaðstoðar.

Mat á fjárþörf og útreikningur fjárhagsaðstoðar.

12. gr.

Við ákvörðun á fjárhagsaðstoð skal grunnfjárþörf til framfærslu sbr. 13. gr. lögð til grundvallar og frá henni dregnar heildartekjur, sbr. 17. gr.

Tekið skal tillit til sérstakra aðstæðna eftir því sem við á, sbr. reglur þessar.

13. gr.

Fjárhagsaðstoð til einstaklings 18 ára og eldri getur numið allt að kr. 81.396 á mánuði, hér eftir nefnd grunnfjárhæð. Við ákvörðun grunnfjárhæðar eru greiðslur almannatrygginga á hverjum tíma hafðar til hliðsjónar, sem nemur samanlagðri mánaðargreiðslu örorkulífeyris, tekjutryggingar örorkulífeyrisþega og heimilisuppbótar.

Fjárhagsaðstoð til hjóna og sambúðarfólks getur numið allt að kr. 130.234, þ.e. grunnfjárhæð x 1,6. Mat á fjárhagsaðstoð er óháð því hvort barn eða börn búa á heimilinu.

Þegar umsækjandi býr í foreldrahúsum, hjá ættingjum eða öðrum, sem ætla má að taki þátt í framfærslu viðkomandi með beinum eða óbeinum hætti, skal reiknuð framfærsla sem nemur 1/3 af fjárþörf.

14. gr.

Eftirtaldir þættir falla m.a. innan framfærslukostnaðar miðað við mánaðargreiðslur og á útreiknaður framfærslukostnaður að standa undir þessum útgjöldum:

A. Fæði

- B. Fatnaður
- C. Hreinlætis- og snyrtivörur
- D. Afnotagjald síma og ríkisútvarps
- E. Heimilisbúnaður
- F. Hiti og rafmagn
- G. Lyf og læknishjálp
- H. Húsnæðiskostnaður í leiguhúsnæði miðað við leiguhúsnæði sveitarfélags eða annar eðlilegur húsnæðiskostnaður
- I. Dagvistarkostnaður fyrir eitt barn á leikskólaaldri.

15. gr.

Framfærslugrunnur einstaklinga og fjölskyldna í desembermánuði skal hækka sem nemur sömu tölu og desemberuppbót Tryggingastofnunar ríkisins hverju sinni.

16. gr.

Þegar umsækjandi er undir eða á viðmiðunarmörkum, er heimilt að taka tillit til meðlagsgreiðslna sem umsækjandi hefur greitt reglulega fram að þeim tíma er hann fær fjárhagsaðstoð. Hér er átt við meðlagsgreiðslur hverju sinni, en ekki uppsafnaðar meðlagsskuldur.

Slíkar greiðslur skulu þá inntar af hendi beint og milliliðalaust af hálfu starfsmanna stofnunarinnar til Innheimtustofnunar sveitarfélaga.

17. gr.

Allar tekjur og bætur umsækjanda og maka/sambúðaraðila hans ef við á, í þeim mánuði sem sótt er um og tvo mánuði á undan eru taldar með við mat á fjárþörf. Með tekjum er átt við allar tekjur og greiðslur til umsækjanda og maka. Leigutekjur og hvers konar styrkir og hlunnindi telst til tekna.

Þó skulu húsaleigubætur, vaxtabætur, og greiðslur vegna barna ekki teljast til tekna.

Miða skal við heildartekjur fyrir skatta.

Endurgreiðslur ofgreiddra skatta teljast ekki til tekna, enda ekki tekið tillit til skattaskulda eða annarra skulda einstaklinga við útreikning á fjárhagsaðstoð.

18. gr.

Við útreikning á fjárhagsaðstoð skal taka mið af eignum öðrum en íbúðarhúsnæði til eigin nota/jörð sem búið er á.

Sé um aðrar eignir að ræða, s.s húsnæði, peninga, eða sumarbústað, skal félagsmálaráð fjalla sérstaklega um málið og umsækjanda skal að jafnaði vísað á almenna lánafyrirgreiðslu þó að tekjur hans séu undir viðmiðunarmörkum.

19. gr.

Einstaklingar sem stunda nám sem er lánshæft hjá Lánasjóði íslenskra námsmanna geta að öðru jöfnu ekki sótt um fjárhagsaðstoð. Sama á við um maka/sambúðaraðila námsmanns, enda sé gert ráð fyrir framfærslu maka við útreikning námslána.

IV. KAFLI

Heimildir til fjárhagsaðstoðar vegna sérstakra aðstæðna.

20. gr.

Félagsmálaráði er heimilt að veita fjárhagsaðstoð vegna sérstakra aðstæðna en tekið skal mið af fjárþörf viðkomandi einstaklings eða fjölskyldu undanfarna þrjú mánuði.

Heimilt er að veita fjárhagsaðstoð vegna sérstakra aðstæðna í eftirtöldum tilvikum:

1. Greiðsla hluta aðstoðarþega vegna félagslegrar heimaþjónustu skv. gjaldskrá heimaþjónustu.
2. Greiðsla liðveislu vegna fatlaðra og greiðsla kostnaðar við framkvæmd liðveislu.
3. Greiðsla vistgjalds og/eða vasapeninga á meðferðarstofnun, áfangastöðum og hliðstæðum stofnunum eftir að dvöl á meðferðar- og sjúkrastofnun lýkur. Vasapeningar skulu taka mið af sjúkradagpeningum Tryggingastofnunar ríkisins á hverjum tíma.
4. Greiðsla sem er nauðsynleg til að tryggja öryggi eða velferð barna, s.s. persónulegur ráðgjafi, sumardvöl, viðtöl við sálfræðing, íþróttar- eða tómskundastarf o.fl.
5. Greiðsla lögfræðikostnaðar eða kostnaðar vegna talsmanns þegar mál sæta meðferð skv. 46. grein laga nr. 58/1992 með síðari breytingum um vernd barna og ungmenna.
6. Styrk til nauðsynlegra tannviðgerða fyrir öryrkja, langtímaatvinnulausa, eða þá sem átt hafa í miklum félagslegum erfiðleikum.
7. Fæðingarstyrkur sem nemur 50 % af grunnaðstoð til einstaklings.
8. Fermingarstyrkur sem nemur 50 % af grunnaðstoð til einstaklings.
9. Jólstyrkur sem nemur 30 % af grunnaðstoð miðað við fjölskyldustærð.
10. Greiðsla skólakostnaðar fyrir ungmenni 16-20 ára, sem búa við erfiðar fjárhagslegar og/eða félagslegar aðstæður. Skilyrði fyrir aðstoð vegna náms barna fjarri heima byggð er að sótt hafi verið um námsstyrk samkvæmt lögum um námsstyrki sem samþykkt voru á Alþingi 14. mars 2003 og fjárbörf síðan metin að teknu tilliti til námsstyrksins.
11. Útfararkostnaður þegar eignir eru ekki til staðar í dánarbúi og ættingjar geta ekki séð um greiðslu kostnaðar.
12. Greiðsla á viðtölum hjá félagsráðgjöfum, geðlæknum, sálfræðingum eða öðrum meðferðaraðilum, sem lið í umfangsmeiri aðstoð fyrir:
 - a) einstaklinga sem hafa átt við mikla félagslega erfiðleika að stríða,
 - b) einstaklinga eða fjölskyldur sem orðið hafa fyrir alvarlegum áföllum.
13. Öðrum þeim tilvikum er að mati félagsmálaráðs rúmast innan ákvæða I. kafla.

21. gr.

Heimilt er að veita umsækjanda lán eða styrk til greiðslu skulda, þegar einstaklingur eða fjölskylda hefur lent í verulegum áföllum, s.s. veikindum eða öðru sem hefur orsakað tekjutap, eða um er að ræða langvarandi félagslega erfiðleika.

Skilyrði fyrir fjárhagsaðstoð í formi láns er að staðfest sé að umsækjandi hafi ekki aðgang að lánaþyrirgreiðslu banka, sparisjóða eða annarra lánastofnana og notfæri sér greiðsluþjónustu banka eða sparisjóða, enda liggja fyrir mat á endurgreiðslugetu umsækjanda.

Ef veita á fjárhagsaðstoð sem lán og fyrir liggur að umsækjandi er þegar með eldra lán hjá félagsþjónustunni skal gera eldra lánið upp eða sameina það nýrri lánveitingu áður en nýtt lán er veitt.

Lán kemur því aðeins til útborgunar að gengið hafi verið frá tryggingu í samræmi við samþykktir, þ.e. með skuldabréfi, veðskuldabréfi eða öðrum tryggilegum hætti.

Komi í ljós að lántakandi er ekki fær um að endurgreiða lán, eins og tilgreint er í greiðsluskilmálum, getur félagsmálaráð breytt greiðsluskilmálum eða breytt láni í styrk.

V. KAFLI

**Málsmeðferð sbr. ákvæði stjórnisýslulaga nr. 37/1993
og ákvæði XV. og XVI. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga.**

22. gr.

Kanna skal aðstæður umsækjanda svo fljótt sem unnt er eftir að umsókn um fjárhagsaðstoð hefur borist. Sama á við ef félagsmálaráði berast upplýsingar um nauðsyn á aðstoð með öðrum hætti.

Félagsmálaráð skal taka ákvörðun í máli svo fljótt sem unnt er og sjá jafnframt til þess að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin.

23. gr.

Öflun gagna og upplýsinga skal unnin í samvinnu við umsækjanda. Við meðferð umsóknar og ákvarðanatöku skal leitast við að hafa samvinnu og samráð við umsækjanda eftir því sem unnt er, að öðrum kosti talsmann hans ef við á.

24. gr.

Málgögn er varða persónulega hagi einstaklinga skulu varðveitt með tryggilegum hætti. Hafi starfsmenn og fulltrúar í félagsmálaráði kynnst einkahögum umsækjanda eða annarra í starfi sínu er þeim óheimilt að fjalla um þau mál við óviðkomandi nema að fengnu samþykki viðkomandi.

Umsækjandi á rétt á að kynna sér upplýsingar úr skráðum gögnum sem varða mál hans að svo miklu leyti sem það stangast ekki á við trúnað gagnvart öðrum.

25. gr.

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsmaður bjóða umsækjanda félagslega og fjárhagslega ráðgjöf og veita upplýsingar og leiðbeiningar um réttindi sem hann kann að eiga annars staðar. Berist skriflegt erindi sem ekki snertir starfssvið félagsþjónustunnar, skal starfsmaður í samráði við umsækjanda framsenda erindið á réttan stað svo fljótt sem auðið er.

26. gr.

Kynna skal niðurstöðu umsóknar svo fljótt sem unnt er. Sé umsókn hafnað í heild eða að hluta skal umsækjandi fá svar þar sem ákvörðun er rökstudd með skýrum hætti með vísan til laga um félagsþjónustu sveitarfélaga og reglna sveitarfélagsins um fjárhagsaðstoð.

27. gr.

Fjárhagsaðstoð veitt á grundvelli rangra eða villandi upplýsinga af hendi þess sem aðstoðina fær er endurkræf og getur félagsþjónustan endurkrafid viðkomandi um fjárhæðina samkvæmt almennum reglum kröfuréttar. Ef sannreynt er við vinnslu máls að upplýsingar sem umsækjandi hefur veitt eru rangar eða villandi stöðvast afgreiðsla umsóknarinnar.

28. gr.

Þegar félagsmálastjóri tekur ákvörðun um fjárhagsaðstoð skv. 11. gr., skal hann kynna umsækjanda niðurstöðu sína tryggilega og kynna honum um leið rétt hans til að fara fram á að félagsmálaráð fjalli um umsóknina. Umsækjandi hefur að öðru jöfnu fjögurra vikna frest til að vísa máli sínu til félagsmálaráðs frá því honum barst vitneskja um ákvörðun. Félagsmálaráð skal fjalla um umsókn og taka ákvörðun svo fljótt sem unnt er.

Ákvörðun félagsmálaráðs skal kynnt umsækjanda tryggilega og um leið skal honum kynntur réttur hans til málskots til úrskurðarnefndar félagsþjónustu.

29. gr.

Umsækjandi getur skotið ákvörðun félagsmálaráðs til úrskurðarnefndar félagsþjónustu. Skal það gert innan fjögurra vikna frá því umsækjanda barst vitneskja um ákvörðun félagsmálaráðs.

Gildistaka.

Reglur þessar sem settar eru á grundvelli 21. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 með síðari breytingum, voru samþykktar á fundi sveitarstjórnar Húnaþings vestra þann 12. júlí 2004 að fengnum tillögum frá félagsmálaráði og taka gildi þegar í stað.

Hvammstanga, 8. september 2004.

Skúli Þórðarson, sveitarstjóri Húnaþings vestra.